

▪ **یکشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۳**
▪ **سال شانزدهم ▪ شماره ۲۸۶۹**

ریحانه آفرینش

انفعال جامعه؛ ماحصل تجرد قطعی زنان

مشکلات روانی، گسترش فساد در جامعه بروز خیانت و کاهش موالید بدیهی ترین پیامدهای تجرد قطعی زنان

خطرات و پیامدهای این پدیده ازسوی متولیان پرداخت، اما نباید از بیان چند پیامد دیگر به لحاظ فردی و اجتماعی به‌راحتی گذشت.

نخست اینکه تأخیر و دور افتادن از معدل زمان مناسب ازدواج یا مجرد مطلق بودن باعث می‌شود که ما نتوانیم تجدید نسل را داشته باشیم و به همین دلیل جامعه به سمت پیری گرایش پیدا می‌کند و یقیناً در سال‌های بعد چنین جامعه‌ای مشکلات عدیده‌ای را تجربه خواهد کرد.

نکته دوم آن که وقتی سن یک جوان از ازدواج می‌گذرد و نمی‌تواند به موقع همتایی برای خود برگزیند، طبیعتاً به‌دلیل کمبود استقلال و هویت فردی و خانوادگی، هویت او مناسب شکل نمی‌گیرد و بر همین مبنا مسئولیت‌پذیری در چنین جوانی کمتر از جوانان متأهل است.

مسئله بعدی اینکه وقتی این افراد خودشان را با دیگران مقایسه می‌کنند دچار انواع آسیب‌های روحی و روانی می‌شوند که رایج‌ترین آن افسردگی، اضطراب، وسواس و غیره است. از طرفی بارها به چشم خود دیده‌ایم که به لحاظ اجتماعی وقتی افراد متأهل هستند کمتر قانون را زیر پا می‌گذارند و از رفتارهای غیر قانونی پرهیز می‌کنند و امکان آلوده شدن به رفتارهای خلاف قانون در افراد مجرد بالاتر است؛ یعنی به‌دلیل اینکه تعدادی از نیازهای این افراد پاسخ داده نمی‌شود قاعده رابطه زن و مرد از قاعده فرهنگ عادی خارج می‌شود و این افراد ارتباطات نامتعارفی را می‌گیرند که شاخص بارز چنین ارتباط‌هایی، عدم پایداری است. حال آنکه این عدم پایداری بعد از مدتی به فرد احساس عدم امنیت می‌دهد به طوری که در برخی تعدد رابطه باعث اختلال تنوع‌طلبی می‌شود و او را از مدار یک زندگی روان عادی خارج می‌کند.

از سوی دیگر افراد متأهل انگیزه بیشتری برای کار کردن و تولید کردن دارند؛ بنابراین وقتی یک حجم عظیمی از نیروی کار یک جامعه مجرد و بی‌انگیزه می‌ماند بر روی تولید، اثر نامطلوب می‌گذارد از طرفی یکی دیگر از آسیب‌ها موضوع مهاجرت است. متأسفانه بخش زیادی از جوانان جامعه ما به‌دلائل مختلف از کشور خارج می‌شوند و هیچ‌گاه به ایران بازمی‌گردند در نتیجه خزانه نیروی انسانی کشور روز به روز در حال لاغرتر شدن است مجردها معمولاً راحت‌تر، روان‌تر و بی‌دغدغه‌تر از متأهلان مهاجرت می‌کنند، به دیگر سخن می‌توان گرفت تجرد قطعی زنان در ابعاد مختلف فردی، اجتماعی و خانوادگی منجر به انفعال می‌شود.

تکرار تراژدی فریب دختران و فرار از خانه

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش؛ هرچند وقت یک‌بار خبر اغفال دختری با وعده ازدواج یا مهاجرت و... خبرساز می‌شود، این بار پنج دختر قربانی وعده دروغ ازدواج شدند. «دختر جوانم به‌بانه خرید از خونه بیرون رفت، ولی دیگه برنگشت. فهمیدم که با مرد خلافتکاری ارتباط داشته و به بهانه ازدواج به تهران فرار کرده». این بخشی از حرف‌های مرد میان‌سال، ساکن استان مرکزی است. طبق آمار غیر رسمی اغفال دختران و سوءاستفاده‌های مالی و جنسی طی سال‌های اخیر در کشور رشد صعودی داشته است. رئیس پلیس آگاهی پایتخت سردار علی ولیپور گوردیزی، ۱۲ خرداد گفت که «(مرد سابقه‌داری که در فضای مجازی دختران جوان را با شگرد وعده‌های دروغین و پوشالی ازدواج فریب و آن‌ها را از شهرستان به تهران فراری می‌داد، دستگیر شد». این درحالی است که در قانون برای چنین جرم‌های مجازات‌های سنگینی تعیین شده، اما هیچ‌گاه آسیب‌های روحی و روانی و زیان‌ها و خسارت‌های معنوی وارد بر این دختران را جبران نمی‌کند.

اواسط فروردین‌ماه سال جاری نیز دختری ۱۸ساله ناپدید شد که با شکایت خانواده او مشخص شد دختر جوان با شگرد وعده‌های دروغین ازدواج و مهاجرت به خارج از کشور توسط یک پسر معتاد به مشروبات الکلی اغفال شده است.

متهم سابقه‌داری که دستگیر شده، در جریان بازجویی‌ها صراحتاً به جرم خود مبنی بر اغفال دختر جوان در فضای مجازی به‌قصد سوءاستفاده با شگرد وعده‌های دروغین ازدواج در تهران اعتراف کرد و «پنج دختر جوان دیگر که همگی از شهرهای مختلف کشور هدف اغفال قرار گرفته بودند»، شناسایی شده و از این مرد شکایت کردند.

این خبر درحالی است که آمار از وجود ۱۳ میلیون مجرد در کشور خبر می‌دهد که حدود پنج میلیون نفر از آن‌ها از بانوان هستند. اکنون آمار دقیقی از اغفال دختران و فرار آن‌ها از خانه در دست نیست. اما طبق آماری که در سال ۹۶ منتشر شد، بالغ بر سه هزار دختر در نیمه نخست سال از خانه فرار کرده بودند. البته انجم مددکاران اجتماعی ایران اعلام کرده که معمولاً آمار افراد آسیب‌دیده اجتماعی به‌واسطه ماهیت

کاهش میزان موالید در جامعه و ایجاد مشکل در جایگزینی نسل اشاره کرد. گفت، این امر بدان معنا است که رشد جمعیت دچار نقصان خواهد شد کما اینکه امروز ما با همین قضیه مواجهیم یعنی جامعه به سمت پیری در حال حرکت است به طوری که پیش‌بینی‌های جمعیت‌شناسی حکایت از آن دارد که تا سال ۱۴۲۰ ما با یک جامعه سالمند مواجه خواهیم بود.

شریفی یزدی با بیان اینکه تجرد قطعی دختران در جامعه از بعد اقتصادی نیز برای جامعه مشکل‌ساز خواهد بود، تصریح کرد؛ وقتی یک خانم ازدواج کرده و صاحب چند فرزند می‌شود شاهد آن هستیم که بسیاری از هزینه‌ها سرشکن می‌شود، یکی از مهم‌ترین هزینه‌ها تأمین مسکن است یعنی در شکل خانواده حداقل چهار نفر به راحتی از یک خانه و تجهیزات و خدمات آن می‌تواند برای رفع نیاز خود استفاده کنند، اما وقتی خانواده تشکیل نشود افراد تبدیل به خانوار می‌شوند حال آنکه در این شرایط هر فرد نیاز به خانه، تجهیزات، خدمات و امکانات مجزا دارد.

مع‌الوصف گرچه آنچه در خصوص پیامدهای تجرد قطعی دختران ازسوی کارشناس به اندازه کافی بود که به معنای واقعی لزوم پرداختن به

خانم‌ها را به‌هم می‌ریزد و برای آن‌ها به لحاظ فردی و اجتماعی مشکل ایجاد خواهد کرد. شریفی یزدی با بیان اینکه در بعد اجتماعی نیز همانطور که پیشتر عنوان شد وقتی نیازهای فیزیولوژیکی این افراد از مسیر درست برآورده نمی‌شود، به‌عنوان یک واقعیت امروز جامعه ما به‌دنبال آن هستند که این نیازها را از روش‌های دیگر برآورده کنند البته برخی افراد این نیاز را سرکوب می‌کنند گفت؛ حال آنکه این مسئله از یک‌سو به گسترش و ایجاد چرخه فساد در جامعه دامن می‌زند به طوری که بسیاری از روابط آزاد و نامتعارفی که ارزش‌ها و هنجارهای جامعه جایگاهی ندارند حاصل هم اتفاق است.

وی افزود؛ ازسوی دیگر ضمن احترامی که برای همه این خانم‌ها قائل هستم در برخی از خانم‌های مجرد مطلق، شاهد آن هستیم که در پی عدم تأمین نیازهای جنسی، با مردان متمکن که از کمبودهای عاطفی رنج می‌برند وارد رابطه می‌شوند حال آنکه برخی از مردان متأهل بوده و همین مسئله باعث شده بروز پدیده چتینگ (گفت‌وگو در فضای مجازی) و رواج مسئله خیانت و فروپاشی خانواده‌ها را شاهد باشیم.

این جامعه‌شناس با بیان اینکه از دیگر پیامدهای اجتماعی این موضوع می‌توان به

روانی و حتی جسمانی مبتلا شود؛ یعنی در این افراد ممکن است شاهد بیماری‌هایی همچون اضطراب، وسواس، افسردگی، خشم و پرخاشگری باشیم، ریشه این مسائل را می‌توان در این یافت که نیازهای فیزیولوژیک او به‌موقع، به اندازه و به‌جا پاسخ داده نشده است.

وی افزود؛ اتفاق بعدی به حس مادری بازمی‌گردد زیرا خانم‌ها اصولاً به‌صورت ذاتی و به لحاظ فیزیولوژیکی آمادگی این را دارند که مادر بوده و در عین حال مادر خوب و مهربانی هم باشند؛ یعنی به لحاظ روحی، روانی و جسمی ذات اقدس الهی آن‌ها را به گونه‌ای آفریده که مادران مهربانی باشند همچون مادران ما که تجربه داشتند را داریم.

این جامعه‌شناس با بیان اینکه وقتی این نیاز پاسخ داده نمی‌شود طبیعتاً این انرژی از یک‌سو هرز رفته و از سوی دیگر این سرخوردگی برای آن‌ها مسئله ایجاد می‌کند، اذعان کرد؛ پیامد فردی بعدی، ترس از تنها ماندن است زیرا به هر حال با بالا رفتن سن افراد در دایره و منظومه عاطفی یکی پس از دیگری از بین می‌روند یعنی پدر و مادر فوت کرده و حتی در صورت داشتن خواهر و برادر آن‌ها یقیناً ازدواج کرده و این تنها ماندن و ترس از آن و نداشتن همدم طبیعتاً این

ازدواج داشته و خواهان آن نیز باشد و حتی فرد مناسب را نیز پیدا کرده اما بنا به شرایط آداب و رسوم و موقعیت فرهنگی نمی‌تواند به طرف مقابل پیشنهاد ازدواج بدهد زیرا در جامعه این موضوع هنوز امری مزمووم و ناپسند تلقی می‌شود.

این روان‌شناس اجتماعی، افزود، در نتیجه عمده خانم‌هایی که در حال حاضر تجرد مطلق را تجربه می‌کنند کسانی هستند که این موضوع بر آن‌ها تعمیم شده است.

شریفی یزدی در پاسخ به پیامدها فردی تجرد قطعی زنان گفت؛ گرچه خانم‌ها امکان خودنگهداری در مورد نیازهای واقعی فیزیولوژیکی‌شان از مردها بیشتر است که البته یک بعد آن بیولوژیکی و بعد دیگر آن فرهنگی است، یعنی بنا اقتضائات جامعه خانم‌ها خودنگهدارتر هستند اما از منظر فردی و روانی، فشاری که به افراد وارد می‌شود یکسری پیامدها به‌دنبال دارد.

وی ادامه داد؛ مثلاً یک خانم به طور طبیعی یکسری نیازهای جنسی دارد و وقتی در مسیر درست برآورده نشود با دو اتفاق مواجه می‌شویم؛ نخست سرکوب کردن این نیازها که در این حالت ممکن است به انواع بیماری‌های

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش –
ظاهره ترابی‌مهوش؛ سپهرغرب در پی گفت‌وگوی اختصاصی با یک روان‌شناس اجتماعی مطرح کرد؛ یکی از اصلی‌ترین پیامدهای تجرد قطعی زنان انفعال جامعه در ابعاد مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی است.

دهه شصتی‌ها با سرعت عجیبی وارد میانسالی شده‌اند، اغلب متولدین نیمه اولی این دهه از ۴۰ سالگی عبور کرده‌اند و شمارش معکوس برای نیمه‌دومی‌های دهه۶۰ نیز آغاز شده، در این میان بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار دهه شصتی هنوز ازدواج نکرده‌اند و زنگ تجرد قطعی آن‌ها در آستانه میانسالی به‌صدا درآمده است.

این در حالی است که بر اساس آمارهای سال ۱۴۰۰ از میان جمعیت پنج میلیون و ۷۷۰ هزار نفری دختران بالای ۱۵ سال مجرد، سه میلیون و ۲۰۰ هزار نفر از آن‌ها ۱۵ تا ۳۰ سال، ۶۴۰ هزار نفر از آن‌ها ۳۰ تا ۳۴ سال و ۵۳۰ هزار نفر ۳۵ تا ۳۹ سال سن دارند.

بر این اساس چون تجرد قطعی دختران به لحاظ فردی، اجتماعی و خانوادگی پیامدهای بی‌شماری ایجاد می‌کند، برآن شدیم تا با جامعه‌شناس و روان‌شناس اجتماعی گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید؛

دکتر علیرضا شریفی‌یزدی با بیان اینکه مطالعات در کشور نشان می‌دهد که تجرد قطعی خانم‌ها در بیشتر موارد انتخابی نیست بلکه تابع جبری است که بنا به مقتضای شرایط اجتماعی و اقتصادی بر این افراد تحمیل شده، گفت؛ یعنی تعداد خانم‌هایی که خودشان تصمیم گرفته‌اند ازدواج نکرده و فرزندی نداشته باشند به لحاظ آماری زیاد نیست، واقعیت این است که عدد این قضیه معنادار نیست.

وی ادامه داد؛ این در حالی است که در مورد مردان، تجرد قطعی تا حدی انتخابی است یعنی مردان مجرد را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد، نخست گروهی که علیرغم میل باطنی نمی‌توانند ازدواج کنند پس در تجرد مطلق باقی می‌مانند اما گروه دیگر کسانی هستند که می‌توانند ازدواج کنند اما به میل خود تجرد قطعی را انتخاب کرده‌اند.

وی خاطرنشان کرد؛ همانطور که پیشتر عنوان شد درباره خانم‌ها قضیه بدین شکل نیست و تعمیم این موضوع بازمی‌گردد به شرایط فرهنگی و آداب و رسوم زیرا در کشور ما خانم‌ها نوعاً انتخاب نمی‌کنند بلکه انتخاب می‌شوند، به همین دلیل در این بحث در نتگنا قرار می‌گیرند، یعنی ممکن است خانمی آمادگی کامل برای

«عادت ماهیانه»؛ یک واقعیت عادی زندگی

ماهیانه یکی از مسائلی که باعث بروز ناراحتی در زنان می‌شود دردهای قاعدگی است، گفت؛ می‌توان این دردها را با مصرف مسکن‌ها تحت نظر پزشک در روز اول و دوم و قبل از شروع خونریزی شدید کاهش داد.

وی با اشاره به اهمیت رعایت بهداشت فردی

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش؛ با وجود اینکه تقریباً نیمی از جمعیت دنیا را زنان تشکیل می‌دهند، اما هنوز در بسیاری از کشورها به دلایل گوناگون حرف زدن درباره قاعدگی با شرم همراه است.

روز ۲۸ ماه مه میلادی، با هدف آموزش زنان درباره بهداشت قاعدگی و درک چرخه قاعدگی، توسط سازمان مردم نهاد (Wash united) مستقر در برلین آلمان، به‌عنوان روز جهانی بهداشت قاعدگی تعیین شده تا حرف زدن درباره قاعدگی باعث افزایش آگاهی افراد از این موضوع مهم شود.

به همین مناسبت فلوئشپ نارایی و متخصص زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به بیان نکاتی در این خصوص پرداخت و اظهار کرد: قاعدگی یا عادت ماهانه، خونریزی در اثر ریزش لایه داخلی رحم است که به‌طور منظم در دوران بلوغ تا دوران یائسگی زنان رخ می‌دهد. دکتر صدیقه حسینی با بیان اینکه در بیشتر دختران فرایند قاعدگی به‌طور متوسط حوالی سن ۱۲ سالگی رخ می‌دهد، توضیح داد؛ سن شروع قاعدگی به ژنتیک وابسته است، اگر دختری زیر سن ۹ سال قاعده شود، قاعدگی زودرس قلمداد شده و اگر فردی در سن ۱۶ سالگی با وجود کامل شدن صفات ثانویه جنسی، هنوز قاعده نشده باشد، قاعدگی دیررس قلمداد می‌شود.

وی درباره سیکل قاعدگی نرمال توضیح داد؛ قاعدگی نرمال از ابتدای یک سیکل تا ابتدای سیکل بعدی بین ۲۴ تا ۳۵ روز است. وی درباره علائم قاعدگی توضیح داد؛ ممکن است زنان قبل از شروع قاعدگی علائمی داشته باشند که سندروم «پری‌ام‌اس» یا نشانهگان پیش از قاعدگی تلقی می‌شود که شامل علائمی همچون تغییر در خلق و خو، احتقان، تحریک‌پذیری و ورم در ناحیه سینه‌ها می‌شود. این متخصص با بیان اینکه با شروع قاعدگی ممکن است فرد دچار دردهایی شود، گفت؛ این دردها در بعضی افراد از ابتدای قاعدگی وجود دارد اما در بعضی از افراد در سال‌های اولیه وجود ندارد و بعد از مدتی به‌وجود می‌آید که این افراد باید از نظر ابتلا به بیماری‌های خاصی همچون اندرومتریوز مورد بررسی قرار گیرند.

حسینی با بیان اینکه در طول مدت عادت